

**Programación da especialidade
de
Conxunto**

**Conservatorio Profesional de O Barco de
Valdeorras**

2016-2017

Índice

1.	Introdución	4
2.	Obxectivos das ensinanzas	6
2.1	Obxectivos xerais do grao profesional	6
3.	Obxectivos específicos	6
3.1	Grao profesional	6
4.	Metodoloxía	8
5.	Atención á diversidade	8
6.	Temas transversais	9
6.1	Educación en valores	9
6.2	Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)	9
7.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	9
8.	Secuenciación do curso	10
Curso: Primeiro de Grao Profesional		10
8.1	Obxectivos	10
8.2	Contidos	10
8.3	Avaliación	11
8.3.1	Criterios de avaliación	11
8.3.2	Mínimos esixibles.....	11
8.3.3	Procedementos e ferramentas de avaliación	11
8.3.4	Criterios de cualificación	11
8.3.5	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	11
8.4	Medidas de recuperación	12
8.4.1	Procedementos de recuperación ordinarios	12
8.4.2	Probas extraordinarias de setembro	12
8.5	Recursos didácticos.....	12
Curso: Segundo de Grao Profesional		13
8.6	Obxectivos	13
8.7	Contidos	13
8.8	Avaliación	13
8.8.1	Criterios de avaliación	13
8.8.2	Mínimos esixibles.....	14
8.8.3	Procedementos e ferramentas de avaliación	14

8.8.4	Criterios de cualificación	14
8.8.5	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	14
8.9	Medidas de recuperación	14
8.9.1	Procedementos de recuperación ordinarios	15
8.9.2	Probas extraordinarias de setembro	15
8.10	Recursos didácticos.....	15
Curso: Terceiro de Grao Profesional		16
8.11	Obxectivos	16
8.12	Contidos	16
8.13	Avaliación	16
8.13.1	Criterios de avaliación	16
8.13.2	Mínimos esixibles.....	17
8.13.3	Procedementos e ferramentas de avaliación	17
8.13.4	Criterios de cualificación	17
8.13.5	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	17
8.14	Medidas de recuperación	17
8.14.1	Procedementos de recuperación ordinarios	18
8.14.2	Probas extraordinarias de setembro	18
8.15	Recursos didácticos.....	18
Curso: Cuarto de Grao Profesional		19
8.16	Obxectivos	19
8.17	Contidos	19
8.18	Avaliación	20
8.18.1	Criterios de avaliación	20
8.18.2	Mínimos esixibles.....	20
8.18.3	Procedementos e ferramentas de avaliación	20
8.18.4	Criterios de cualificación	20
8.18.5	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	21
8.19	Medidas de recuperación	21
8.19.1	Procedementos de recuperación ordinarios	21
8.19.2	Probas extraordinarias de setembro	21
8.20	Recursos didácticos.....	21
9.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	23
10.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento	23
		24

1. **Introdución**

Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.

O alumnado é o centro e a razón de ser da educación. A aprendizaxe na escola debe ir dirixida a formar persoas autónomas, críticas, con pensamento propio. Todos os alumnos e alumnas teñen un soño, todas as persoas novas teñen talento. As nosas persoas e os seus talentos son o máis valioso que temos como país.

Por isto, todos e cada un dos alumnos e alumnas serán obxecto dunha atención, na busca de desenvolvemento do talento, que converta a educación no principal instrumento de mobilidade social, axude a superar barreiras económicas e sociais e xere aspiracións e ambicións realizables para todos. Para todos eles esta lei orgánica establece os necesarios mecanismos de permeabilidade e retorno entre as diferentes traxectorias e vías que nela se articulan.

Todos os estudantes posúen talento, pero a natureza deste talento difire entre eles. En consecuencia, o sistema educativo debe contar cos mecanismos necesarios para recoñecelo e potencialo. O recoñecemento desta diversidade entre alumno ou alumna nas súas habilidades e expectativas é o primeiro paso para o desenvolvemento dunha estrutura educativa que prevexa diferentes traxectorias. A lóxica desta reforma baséase na evolución cara a un sistema capaz de encamiñar os estudantes cara ás traxectorias máis adecuadas ás súas capacidades, de forma que poidan facer realidade as súas aspiracións e se convertan en rutas que faciliten a empregabilidade e estimulen o espírito emprendedor a través da posibilidade, para o alumnado e os seus pais, nais ou titores legais, de elixir as mellores opcións de desenvolvemento persoal e profesional. Os estudantes con problemas de rendemento deben contar con programas específicos que melloren as súas posibilidades de continuar no sistema.

Detrás dos talentos das persoas están os valores que os vertebran, as actitudes que os impulsan, as competencias que os materializan e os coñecementos que os constrúen. O reto dunha sociedade democrática é crear as condicións para que todos os alumnos e alumnas poidan adquirir e expresar os seus talentos, en definitiva, o compromiso cunha educación de calidade como soporte da igualdade e a xustiza social.

A educación é o motor que promove o benestar dun país. O nivel educativo dos cidadáns determina a súa capacidade de competir con éxito no ámbito do panorama internacional e de afrontar os desafíos que se presenten no futuro. Mellorar o nivel dos cidadáns no ámbito educativo supón abrírlles as portas a postos de traballo de alta cualificación, o que representa unha aposta polo crecemento económico e por un futuro mellor.

Na esfera individual, a educación supón facilitar o desenvolvemento persoal e a integración social. O nivel educativo determina, en gran maneira, as metas e expectativas da traxectoria vital, tanto no profesional como no persoal, así como o conxunto de coñecementos, recursos e ferramentas de aprendizaxe que capacitan unha persoa para cumprir con éxito os seus obxectivos.

Só un sistema educativo de calidade, inclusivo, integrador e exixente, garante a igualdade de oportunidades e fai efectiva a posibilidade de que cada alumno ou alumna desenvolva o máximo das súas potencialidades. Só desde a calidade se poderá facer efectivo o mandato do artigo 27.2 da Constitución española: «A educación terá por obxecto o pleno desenvolvemento da personalidade humana no respecto aos principios democráticos de convivencia e aos dereitos e liberdades fundamentais».

ORDE do 4 de agosto de 2011 pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia.

Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

Este decreto regula o currículo das ensinanzas profesionais de música consonte o establecido no artigo 48.2º da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, e integra o establecido no Real decreto 1577/2006, do 22 de decembro, polo que se fixan os aspectos básicos do currículo das ensinanzas profesionais de música.

O conxunto instrumental constitúe un espazo de formación de primeira orde para experimentador e aplicar, ademais das habilidades adquiridas na clase de instrumento da especialidade, os coñecementos adquiridos en todas as materias. Desde este punto de vista, o conxunto tamén poderá permitir percorrer o repertorio para diversas formacións, de diferentes épocas ou estilos, co que se amosa unha vez máis que os obxectivos dunhas materias e das outras deben coordinarse desde unha perspectiva común.

O proceso de ensino e aprendizaxe das especialidades instrumentais ten un forzoso carácter individual. Por iso, o currículo que agora se presenta alberga, como unha nova materia dun colectivo de estudantes, a materia de conxunto, que terá por finalidade, en esencia, a actividade de grupo, como no caso da orquestra, da banda ou de coro, todas dirixidas ao proceso de obtención de novos coñecementos e a súa aplicación na práctica social e representativa do centro en que se realicen os estudos. Neste desenvolvemento normativo considerouse conveniente reforzar as actividades de grupo e aumentar a súa presenza nos centros. A incorporación de novas especialidades instrumentais, cuxas literaturas amosan amplos repertorios de conxunto específicos, sinala a idoneidade de incluír a materia de conxunto como unha materia máis no marco das ensinanzas profesionais de música. Por outra banda, razóns de índole organizativa dos centros sinalan a conveniencia de ampliar esta nova materia de grupo a prol da participación de todos os estudantes de calquera especialidade instrumental cursada.

A educación musical non pode nin debe perseguir como única meta a formación de solistas. O carácter propedéutico das ensinanzas profesionais de música leva consigo a incorporación do alumnado ás agrupacións que se configuren no seus centros co fin de propiciar un marco amplo de experiencias que lle permita ao alumnado dirixirse cara á formación musical que máis se adapte ás súas calidades, aos seus coñecementos e aos seus intereses.

A práctica indistinta de grupo na orquestra, na banda, no coro e, de ser o caso, no conxunto que corresponda ten por finalidade facilitar a participación, a través de distintas formacións, de todo o alumnado ao procurarse unha organización máis flexible do ensino. Por unha banda, esta participación en agrupacións ha permitir que determinados instrumentos con dificultades de integración teñan o marco axeitado para a práctica instrumental colectiva; por outra parte, supón e garantía da presenza activa do alumnado nunha das actividades que, xunto co coro, a orquestra ou a banda, implican maior proxección do centro na sociedade.

As tradicionais asociacións de instrumentos dará paso a un repertorio que alberga un complexo entramado de interrelacións instrumentais sen perder a unidade de criterio e a igualdade da execución, que teñen que ser as principais metas para lograr. O alumnado, como noutras agrupacións, deberá incrementar a actitude de escoita de todo aquilo que rodea a propia execución unipersoal en prol de alcanzar aspectos inherentes a toda boa interpretación na agrupación (afinación, empaste, homoxeneidade no fraseo, igualdade no ataque, claridade nas texturas, etc.), adquirindo

progresivamente unha serie de habilidades e hábitos acordes co seu papel no grupo que estará condicionado ao repertorio do seu instrumento.

En síntese, igual que sucede na orquestra, na banda e no coro, o conxunto ha propiciar a responsabilidade compartida. Por unha parte, as relacións humanas entre o alumnado, afeito á práctica instrumental individual, levarán consigo, como membros dun corpo colectivo, todo un exercicio de adaptación ao grupo e de aceptación doutros instrumentistas. Por outra banda, a práctica en grupo motivará a actitude de escoita, propiciará a memoria de paisaxes instrumentais e fomentará o estudo individual, que reverterá no grupo e incentivará unha actitude de disciplina difícilmente abordable en actividades individuais.

2. **Obxectivos das ensinanzas**

2.1 **Obxectivos xerais do grao profesional**

- a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable o enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. **Obxectivos específicos**

3.1 **Grao profesional**

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exigencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.

d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.

e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.

f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.

g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.

h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.

i) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.

j) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

4. Metodoloxía

Destacará pola especial atención o concepto de “estratexias de ensinanza-aprendizaxe”, facendo referencia a selección que fai o profesorado dunha determinada metodoloxía nun momento concreto.

O alumnado é protagonista do seu propio aprendizaxe, experimentando e descubrindo por el mesmo, actuando o profesorado como guía-orientador.

- Activa: é aquela na que o alumnado é o protagonista do súa propia aprendizaxe, observando e experimentando por sí mesmo. O profesorado toma o papel de guía-orientador.
- Individualizada: as estratexias adaptaranse as necesidades e características particulares de cada estudante atendendo a diversidade de estilos e ritmos de aprendizaxe.
- Participativa: o alumnado participa activamente no proceso de ensinanza-aprendizaxe, construindo os seus propios coñecementos.
- Progresiva: porque vai do máis sinxelo o máis complicado.
- Flexible: adáptase á diversidade de ritmos de aprendizaxe de cada estudante.
- Motivadora: capta o interese do alumnado e anímalle a aprender.
- Integradora: relaciona todos os coñecementos nunha mesma dirección, o desenvolvemento musical do alumnado.

5. Atención á diversidade

Alumnado Extranxeiro

As dúas dificultades apreciábeis no tratamento do alumnado extranxeiro, son o idioma e o posible choque cultural. No primeiro caso, non supón maior problema, dado o carácter procedimental da ensinanza camerística. No segundo, é cuestión de certa adaptación mutua fomentando o respecto polas tradicións propias da cultura e fomentando a integración no novo ámbito sociocultural.

Altas capacidades

Defínese ao individuo con altas capacidades como aquel que posúe aptitudes excepcionais e é, por elo, capaz dun rendimento superior á media. O Real decreto 943/2003, polo que se regulan as condicións para flexibilizar a duración dos diversos niveis e etapas do sistema educativo para os alumnos superdotados intelectualmente, nas ensinanzas de rexime especial. Dita flexibilización consistirá na súa incorporación a un curso superior ao que lle corresponda pola súa idade, sempre que a redución destes períodos non supere a metade do tempo establecido con carácter xeral. Non obstante, e ante casos excepcionais, as Administracións educativas poderían adoptar medidas de flexibilización sin tal limitación; naturalmente, esta flexibilización incorporará medidas e programas de atención específicas para dito alumnado.

Alumnado con discapacidade

No marco das disposicións establecidas na Lei 51/2003, do 2 de decembro, de igualdade de oportunidades, non-discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade, os centros escolares deberán adecuarse á devandita lei nos prazos e cos criterios establecidos nela. A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria adoptará as medidas oportunas para a adaptación do currículo ás necesidades do alumnado con discapacidade. En todo caso, as devanditas adaptacións deberán respectar no esencial os obxectivos de cada curso.

6. **Temas transversais**

6.1 **Educación en valores**

Manter a ilusión por superarse a diario.
Valorar adecuadamente la importancia musical dos recursos técnicos.
Tratar de ampliar os seus gustos musicais.
Manter unha actitude de respecto de cara os demais.
Manter una actitude de respecto de cara ás interpretacións do resto do alumnado e outros.
Coidar adecuadamente os recursos materiais utilizados e as instalacións.
Valorar e practicar as normas básicas de aseo e comportamento.

6.2 **Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)**

En relación coas actividades propostas, recoméndase a visita na Internet das páxinas web de grandes intérpretes que xurdan durante o curso, onde poderán ver ou escoitar fragmentos de interpretacións das obras propostas ou doutras de similares características.

Outras páxinas xerais como a wikipedia, youtube, spotify,...

Uso responsable das redes sociais.

7. **Actividades culturais e de promoción das ensinanzas**

Fomentarase a asistencia dos alumnos a concertos, cursos e masters-class que xurdan dentro e fóra do centro.

Realizaranse audicións e concertos públicos no propio centro, nos cales o alumnado debe formar parte activa.

Na medida do posible tentarase colaborar con calquera outra entidade vencellada ó mundo cultural en xeral e musical en particular.

8. **Secuenciación do curso**

Curso: Primeiro de Grao Profesional

8.1 Obxectivos

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exigencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- i) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

8.2 Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- Agónico e dinámico.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos para tocar sen dirección
- Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación. -
- Desenvolvemento da igualdade de ataques. -Análise e interpretación de obras do repertorio. -Práctica de conxunto da agrupación correspondente
- Traballo gradual do repertorio básico máis salientable da agrupación correspondente.
- Valoración do sistema como marco da interpretación.
- Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos, para analizar de maneira crítica as características das versións.

8.3 Avaliación

8.3.1 Criterios de avaliación

1) Interpretar obras do repertorio propio da agrupación correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes.

2) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte, se procede. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.

3) Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

4) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.

5) Interpretar en público obras do repertorio para conxunto. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

6) O alumnado perde a avaliación continua con máis de 3 faltas sen xustificar por trimestre. Este alumnado deberá presentarse obrigatoriamente as probas finais (xuño-setembro)

8.3.2 Mínimos esixibles

Interpretar un repertorio con obras programadas durante o curso, coa corrección musical e a técnica adecuada, atendendo aos obxectivos, contidos marcados para a materia.

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para a realización da avaliación continua utilizarase un diario de aula co Traballo individual do alumnado, audicións de aula, ou actividades como audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, etc.

8.3.4 Criterios de cualificación

- Asistencia á clase, actitude fronte á materia e interpretación en público valoraranse ata un 40%.
- Os aspectos desde o punto de vista técnico valoraranse ata un 30%.
- Os aspectos desde o punto de vista musical valoraranse ata un 30%.

8.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O alumnado deberá ter superados os obxectivos marcados para o seu curso e demostrar a capacidade de poder acadar a consecución dos obxectivos do curso seguinte.

8.4 Medidas de recuperación

8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no “informe de avaliación negativa” elaborado no mes de xuño.

Para a superación da proba, teranse en conta os mínimos esixibles do curso correspondente. A persoa aspirante debe concorrer co grupo oportuno para a realización da partitura ca que se presente, facéndose cargo do mesmo.

8.5 Recursos didácticos

_____ Algunhas das obras interpretadas en cursos anteriores:

Minuet & Trio.....Ludwig van Beethoven

Rondeau from The Faery Queen.....Henry Purcell

La Rejouissance.....Handel

El Cóndor Pasa.....Popular

Eleanor Rigby.....The Beatles

La Muerte de Asse.....E. Grieg

La Lista de SchindlerJohn Willians

La Vida Hermosa es.....Olga García

La Golondrina.....Olga García

Negra Sombra.....Juan Montes

Let it Go.....Kristen Anderson-Lopez

Across the Universe.....The Beatles

Curso: Segundo de Grao Profesional

8.6 Obxectivos

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exigencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- i) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

8.7 Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- Agónico e dinámico.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos para tocarse dirección.
- Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación. -
- Desenvolvemento da igualdade de ataques. -Análise e interpretación de obras do repertorio. -Práctica de conxunto da agrupación correspondente.
- Traballo gradual do repertorio básico máis salientable da agrupación correspondente.
- Valoración do sistema como marco da interpretación.
- Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos, para analizar de maneira crítica as características das versións.

8.8 Avaliación

8.8.1 Criterios de avaliación

- 1) Interpretar obras do repertorio propio da agrupación correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes.

2) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte, se procede. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.

3) Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

4) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.

5) Interpretar en público obras do repertorio para conxunto. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

6) O alumnado perde a avaliación continua con máis de 3 faltas sen xustificar por trimestre. Este alumnado deberá presentarse obrigatoriamente as probas finais (xuño-setembro)

8.8.2 Mínimos esixibles

Interpretar un repertorio con obras programadas durante o curso, coa corrección musical e a técnica adecuada, atendendo aos obxectivos, contidos marcados para a materia.

8.8.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para a realización da avaliación continua utilizarase un diario de aula co Traballo individual do alumnado, audicións de aula, ou actividades como audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, etc.

8.8.4 Criterios de cualificación

- Asistencia á clase, actitude fronte á materia e interpretación en público valoraranse ata un 40%.
- Os aspectos desde o punto de vista técnico valoraranse ata un 30%.
- Os aspectos desde o punto de vista musical valoraranse ata un 30%.

8.8.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O alumnado deberá ter superados os obxectivos marcados para o seu curso e demostrar a capacidade de poder acadar a consecución dos obxectivos do curso seguinte.

8.9 Medidas de recuperación

Seguindo o proceso de avaliación continua, perseguirase a superación dos obxectivos o antes posible ó longo do curso, para poder pouco a pouco centrarnos nos do curso superior, superando a final de curso os mínimos exixibles.

8.9.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Para recuperar a materia deberase demostrar mediante os materiais existentes na programación do curso o pleno dominio da materia. Os criterios para a consecución do aprobado son os propios do curso.

8.9.2 Probas extraordinarias de setembro

Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no “informe de avaliación negativa” elaborado no mes de xuño.

Para a superación da proba, teranse en conta os mínimos esixibles do curso correspondente. A persoa aspirante debe concorrer co grupo oportuno para a realización da partitura ca que se presente, facéndose cargo do mesmo.

8.10 Recursos didácticos

Algunhas das obras interpretadas en cursos anteriores:

Minuet & Trio.....	Ludwig van Beethoven
Rondeau from The Faery Queen.....	Henry Purcell
La Rejouissance.....	Handel
El Cóndor Pasa.....	Popular
Eleanor Rigby.....	The Beatles
La Muerte de Asse.....	E. Grieg
La Lista de Schindler	John Willians
La Vida Hermosa es.....	Olga García
La Golondrina.....	Olga García
Negra Sombra.....	Juan Montes
Let it Go.....	Kristen Anderson-Lopez
Across the Universe.....	The Beatles

Curso: Terceiro de Grao Profesional

8.11 Obxectivos

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exixencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- i) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

8.12 Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- Agónico e dinámico.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos para tocar sen dirección. -
- Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación. -
- Desenvolvemento da igualdade de ataques. -Análise e interpretación de obras do repertorio. -Práctica de conxunto da agrupación correspondente.
- Traballo gradual do repertorio básico máis salientable da agrupación correspondente.
- Valoración do sistema como marco da interpretación.
- Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos, para analizar de maneira crítica as características das versións.

8.13 Avaliación

8.13.1 Criterios de avaliación

- 1) Interpretar obras do repertorio propio da agrupación correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes.

2) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte, se procede. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.

3) Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

4) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.

5) Interpretar en público obras do repertorio para conxunto. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

6) O alumnado perde a avaliación continua con máis de 3 faltas sen xustificar por trimestre. Este alumnado deberá presentarse obrigatoriamente as probas finais (xuño-setembro)

8.13.2 **Mínimos esixibles**

Interpretar un repertorio con obras programadas durante o curso, coa corrección musical e a técnica adecuada, atendendo aos obxectivos, contidos marcados para a materia.

8.13.3 **Procedementos e ferramentas de avaliación**

Para a realización da avaliación continua utilizarase un diario de aula co Traballo individual do alumnado, audicións de aula, ou actividades como audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, etc.

8.13.4 **Criterios de cualificación**

- Asistencia á clase, actitude fronte á materia e interpretación en público valoraranse ata un 40%.
- Os aspectos desde o punto de vista técnico valoraranse ata un 30%.
- Os aspectos desde o punto de vista musical valoraranse ata un 30%.

8.13.5 **Criterios para a concesión de ampliación de matrícula**

O alumnado deberá ter superados os obxectivos marcados para o seu curso e demostrar a capacidade de poder acadar a consecución dos obxectivos do curso seguinte.

8.14 **Medidas de recuperación**

Seguindo o proceso de avaliación continua, perseguirase a superación dos obxectivos o antes posible ó longo do curso, para poder pouco a pouco centrarnos nos do curso superior, superando a final de curso os mínimos esixibles.

8.14.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Para recuperar a materia deberase demostrar mediante os materiais existentes na programación do curso o pleno dominio da materia. Os criterios para a consecución do aprobado son os propios do curso.

8.14.2 Probas extraordinarias de setembro

Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no “informe de avaliación negativa” elaborado no mes de xuño.

Para a superación da proba, teranse en conta os mínimos esixibles do curso correspondente. A persoa aspirante debe concorrer co grupo oportuno para a realización da partitura ca que se presente, facéndose cargo do mesmo.

8.15 Recursos didácticos

Algunhas das obras interpretadas en cursos anteriores:

Minuet & Trio.....	Ludwig van Beethoven
Rondeau from The Faery Queen.....	Henry Purcell
La Rejouissance.....	Handel
El Cóndor Pasa.....	Popular
Eleanor Rigby.....	The Beatles
La Muerte de Asse.....	E. Grieg
La Lista de Schindler	John Willians
La Vida Hermosa es.....	Olga García
La Golondrina.....	Olga García
Negra Sombra.....	Juan Montes
Let it Go.....	Kristen Anderson-Lopez
Across the Universe.....	The Beatles

Curso: Cuarto de Grao Profesional

8.16 Obxectivos

- a) Afondar no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- b) Dominar o propio instrumento de acordo coas exigencias de cada obra.
- c) Respetar as normas que exige toda actuación en grupo e valorar a interpretación en conxunto como un aspecto fundamental da formación musical.
- d) Aplicar a audición polifónica para escoitar simultaneamente as partes ao mesmo tempo que se executa a propia, demostrando sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- e) Utilizar unha ampla e variada gama sonora, de xeito que o axuste do son se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades interpretativas da obra.
- f) Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- g) Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista.
- h) Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- i) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada.
- j) Interpretar obras representativas do repertorio do conxunto instrumental de dificultade axeitada ao nivel.

8.17 Contidos

- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc.
- Agónico e dinámico.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos para tocar sen dirección. -
- Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación. -
- Desenvolvemento da igualdade de ataques. -Análise e interpretación de obras do repertorio. -Práctica de conxunto da agrupación correspondente.
- Traballo gradual do repertorio básico máis salientable da agrupación correspondente.
- Valoración do sistema como marco da interpretación.
- Audicións comparadas de interpretacións de conxuntos, para analizar de maneira crítica as características das versións.

8.18 Avaliación

8.18.1 Criterios de avaliación

1) Interpretar obras do repertorio propio da agrupación correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo, e do equilibrio sonoro entre as partes.

2) Actuar como responsable do grupo, dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia parte, se procede. Mediante este criterio preténdese verificar se o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Ademais, pódense valorar o seus criterios sobre unificación do son, timbre, vibrato, afinación, fraseo, etc.

3) Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dun texto, así como o seu grao de fluidez na lectura e comprensión da obra.

4) Estudar as obras correspondentes ao repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten o seu papel dentro deste e o respecto pola interpretación musical.

5) Interpretar en público obras do repertorio para conxunto. Este criterio serve para comprobar a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

6) O alumnado perde a avaliación continua con máis de 3 faltas sen xustificar por trimestre. Este alumnado deberá presentarse obrigatoriamente as probas finais (xuño-setembro)

8.18.2 Mínimos esixibles

Interpretar un repertorio con obras programadas durante o curso, coa corrección musical e a técnica adecuada, atendendo aos obxectivos, contidos marcados para a materia.

8.18.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Para a realización da avaliación continua utilizarase un diario de aula co Traballo individual do alumnado, audicións de aula, ou actividades como audicións organizadas polo departamento, audicións organizadas polo profesorado, etc.

8.18.4 Criterios de cualificación

- Asistencia á clase, actitude fronte á materia e interpretación en público valoraranse ata un 40%.
- Os aspectos desde o punto de vista técnico valoraranse ata un 30%.
- Os aspectos desde o punto de vista musical valoraranse ata un 30%.

8.18.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

O alumnado deberá ter superados os obxectivos marcados para o seu curso e demostrar a capacidade de poder acadar a consecución dos obxectivos do curso seguinte.

8.19 Medidas de recuperación

Seguindo o proceso de avaliación continua, perseguirase a superación dos obxectivos o antes posible ó longo do curso, para poder pouco a pouco centrarnos nos do curso superior, superando a final de curso os mínimos exixibles.

8.19.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Para recuperar a materia deberase demostrar mediante os materiais existentes na programación do curso o pleno dominio da materia. Os criterios para a consecución do aprobado son os propios do curso.

8.19.2 Probas extraordinarias de setembro

Para esta proba, o alumnado cinguirase ao especificado na proposta de Actividades de Recuperación recollida no “informe de avaliación negativa” elaborado no mes de xuño.

Para a superación da proba, teranse en conta os mínimos esixibles do curso correspondente. A persoa aspirante debe concorrer co grupo oportuno para a realización da partitura ca que se presente, facéndose cargo do mesmo.

8.20 Recursos didácticos

_____ Algunhas das obras interpretadas en cursos anteriores:

Minuet & Trio.....	Ludwig van Beethoven
Rondeau from The Faery Queen.....	Henry Purcell
La Rejouissance.....	Handel
El Cóndor Pasa.....	Popular
Eleanor Rigby.....	The Beatles
La Muerte de Asse.....	E. Grieg
La Lista de Schindler	John Willians
La Vida Hermosa es.....	Olga García
La Golondrina.....	Olga García
Negra Sombra.....	Juan Montes
Let it Go.....	Kristen Anderson-Lopez
Across the Universe.....	The Beatles

9. **Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica**

-Ademáis dos criterios xerais establecidos para o grao profesional, será necesario para promocionar ao curso seguinte acadar satisfactoriamente os obxectivos mínimos esixibles para cada avaliación. Dado o carácter da avaliación continua, so se promocionará ao curso seguinte na materia se ao final do curso se acadaron todos os obxectivos antes mencionados.

-A primeira e segunda avaliación terán únicamente un valor informativo sobre o desenvolvemento da aprendizaxe e as actividades realizadas polo alumno ou alumna. A terceira avaliación terá carácter de sesión de avaliación final.

-Para aqueles alumnos que superen 3 faltas de asistencia por trimestre establecerase un exame diante o profesor no que poderá pedir ó alumnado a interpretación de calquera aspecto establecido nos mínimos esixibles.

-Para a proba extraordinaria de setembro, o profesor esixirá ó alumnado a realización dos requisitos mínimos esixibles.

-A avaliación quedará reflexada nas actas correspondentes e na ficha de seguimento diario da evolución do alumno, na que aparecerán reflectidos os seguintes aspectos:

-O traballo persoal diario: estudo das particellas.

-Traballo en grupo: ensaios, audicións, concertos, etc...

-Actitudes cara a materia: curiosidade, creatividade, constancia, reflexión sobre as súas actuacións, etc...

-Probas prácticas: interpretación do repertorio.

-O departamento procederá a valoración da Programación Didáctica despois de cada avaliación tendo en conta as notas e a análise detallada de tódolos obxetivos e contidos incluídos.

-Levarase a cabo un seguimento da Programación Didáctica sobre o cumprimento dentro de cada especialidade.

-Ó final de cada curso revisarase a consecución de obxetivos baseándose no traballo por parte do alumnado dos diferentes puntos.

-O departamento coordinará co resto de departamentos da Comisión de Coordinación Pedagóxica o desenvolvemento das Programacións Didácticas no conxunto das ensinanzas.

10. **Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento**

-Grao de cumprimento da Programación Didáctica.

-Convivencia e coordinación.

-Idoneidade metodolóxica.

-Audicións.

-Necesiades instrumentais e materiais.

-Saídas culturais e actividades extraescolares de diferente índole. -Consecución de Obxectivos.

ANEXOS

- Probas de acceso a outros cursos.
- Contidos.
- A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo, fraseo, etc. -Agónico e dinámico.
- Xestos anacrúsicos para tocar sen dirección. -Equilibrio sonoro e de planos.
- Control permanente da afinación. -Desenvolvemento da igualdade de ataques. -Práctica de conxunto da agrupación correspondente.
- Criterios de cualificación.
- Os aspectos desde o punto de vista técnico valoraranse ata un 50%.
- Os aspectos desde o punto de vista musical valoraranse ata un 50%.